

CALICUL

humor și satiră.

Apare la prima fiecărei luni în Sibiiu.

Abonamentul: Pentru Austro-Ungaria pe an 6 cor., pe $\frac{1}{2}$ an 3 cor., pentru România pe an 7 lei, pe $\frac{1}{2}$ an 3-50 lei. Inserțiuni: De un șir petiț 12 fil. Abonamentele, manuscriptele, inseratele etc. se adresează la: Redacțiunea Calicului în Sibiiu (Nagyszeben).

Popa Tache.

La alegerile de deputați pentru parlamentul României de acum 30 de ani popa Tache funcționa ca cel mai vestit și înfricoșat Korteș.

Popa Tache era un om voinic. Avea o barbă stuhoasă și lungă cât alui Barbarossa din legenda nemțească. Pe spate purta o coadă bogoslovă cu rădăcina-n ceafă, și groasă cât cosățele de ceapă dela Fogăraș.

Când popa Tache botezând la Bobotează lovea p'un creștin cu mătauzul în cap, acela cel puțin un pătrar de oară nu-și venea în fire, și care-i sărută mâna, dacă nu-și perdeă câțiva dinți din gură, sigur îi curgea sângele părau pe nas.

Pe strade și la alegeri de deputați pentru parlamentul țării, popa Tache purta o bătă groasă cât alui Hercule.

Unde popa Tache se înfățișa la alegerile de deputați parlamentari, pe alegătorii îi prindeau frigurile de frica lui, și majoritatea votiza cu candidatul, care el vrea să fie ales.

De cei mai puțân fricoși și tari în voința proprie, popa Tache se apropiã cu duchul blândețelor tãnãnd bãta sa cea groasã în stãnga, și-i întrebã: Așa-i chir Iordache, cã dumnia-ta votezi cu candidatul meu, cu boerul Lahovari?

Dacã cel estmod întreat, însistã sã votizeze cu candidatul contrar, popa Tache îl îmbrãțisã cu dreapta sa preste mijloc, și zicãndu-i: Rãu destul chir Iordache! — îi fãceã cu creta pe nesimțite o cruce-n spate, îl dã dracului, și plecã sã converteze pe alt încãpăținat pentru planul seu electoral.

Bãtãușii tocmiți anume pentru capacitarea alegãtorilor încãpățãnați, îndatã ce observau pe cei cu crucea-n spate nãvãleau asupra lor, și-i luau la bãtãi pãnãcãnd ori nu mai erau capaci de a votizã pentru candidatul contrar, ori scãpãnd cu fuga pãrãseau cãmpul de luptã electoralã.

Așã sã vede, cã și-n Cehul Silvanii tot popa Tache a corteșit la alegerea de deputat!

Între amici.

Amicul: Iți spun franc frate, critica ziaristicã asupra muncii tale literare m'a supãrat mult!

Goldiș: Nu-ți înțeleg supãrarea! — În toatã munca mea literarã nu-i o cugetare d'ale mele!

Chir Ilarie Chendi.

Chendi i favorit de muze
 Și a luat frunze-n buze
 Și-a trecut în Românie
 A trecut se nu mai viie
 Și de acolo scrie, scrie
 Fără milă de hârtie
 Că-i dela academie
 Nu-i din punga lui pustie.
 Dar oare Chendi ce scrie
 Pe răbduria hârtie?
 Scrie doară poezie?
 Ori vr'o novelă pustie?
 Vr'un roman ori noveletă,
 Ori vre-o piesă secretă?
 Face doar literatură
 Ori știință fără ură?
 Ba și ba și iară ba!
 Chendi nu-i omu acela
 Se scrie literatură,
 Mult — poate — vr'o sēcătură;
 Nici nu-i din aceea viță
 Ce pierе după știință!
 — Ei bine, atunci ce scrie
 Pe răbduria hârtie
 Ce-o ia din academie?
 — Hm! Ce scrie?
 Doar el știe?
 Ți-ai găsit'o, mēi Vasilie!
 Mē, doar Chendi Ilarie
 Când ia peana ca se scrie

Pe inocenta hârtie
 Ce-o află-n academie
 Scrie lucruri mult mai mari
 Că doară-i Șolomonariu!
 Ceea ce alții ridică
 Chendi vine și tot strică;
 Ceea ce alții creiază
 Vine el și *critizează*.
 Critizează cu temeii
 Pe bărbați și pe femei
 Cât mē mir, de-nvęțat ce-i,
 Cum dela academie
 Nu-i fac espres o chilie
 De cristal de cel mai fin,
 Unde vęnturi nu mai vin,
 Și acolo sē-i dea hârtie
 Ca se scrie, Chendi, scrie
 Critici preste poezie
 Și preste proza pustie!
 Și mē mir și iar mē mir
 Cum de nu-l așează-n șpir
 Ca-n veci se nu putre-
 [zească,
 Vecinicii se vestească
 C'a trăit odată-n lume
 Un critic, Chendi anume,
 Care-n lume cât a stat
 Nimic alta n'a lucrat,
 S'a scremut de-a criticat!

Sus Marcule!

Dina, dina, dina, da,
Dina-dina-da!

Sus Marcule azi întâiu
Vino și joacă'n Ighiu
Și în satele din țară,
Cari lui Verner îi votară,
Pentru carne și friptură,
Pentru bani și beutură,
Trădători ei s'au făcut
Căci cu Vajda n'au ținut!

Și mi'i freacă cum tu șcii
S'amintească de Ighii!
Și te'n-vêrte șa și șa
Și pre'cei din Paclisa,
Mi'i sărută cum tu șcii
Pentru-că ei la Ighii,
Zău nici unul n'a votat
Cu românul candidat!

Apoi caută'n Barabanț
 De's români? Ori toți finanț?
 Prin Oieșdea, prin Sîntimbru,
 Apoi sai dincoaci de Tibru;
 Pe sub munți; și nu uită
 'n Întregălzi a visită,
 Partisaniii lui Dan Nestor
 Și mi'i ia peste picior!
 Și le spune la ureche
 Ca și capul s'e le crepe:
 Uf! Că rău v'ați deochiat
 Când cu Verner a'ți votat!!!

Auzi marcule cum sbiară
 Pe Ampoi românii iară!
 Că n'au drepturi și n'au vot,
 Că's oameni făr' de noroc!
 Ei nu v'ed că Meteșenii
 Valea-dos, Trîmpoelenii,
 Prin votul ce ei l'au dat
 De drepturi s'au lăpădat!
 Deci tu Marcule Ursuț
 Pleacă pe Ampoi în sus!
 Și te ia din sat în sat
 Pe unde Iuda a fătat,
 Câte'un drac împelițat
 Și'n țundra l'a îmbrăcat,
 Și colo pe dealul gol
 S'e'i aduni într'un ocol,
 S'e'i grijești vre-o zece ani
 Păn' vor uită de jidani!
 Iar în loc de mămăligă
 Punele pe bot verigă,

Ș'i i îndoapă'n acest an
 Tot cu frunze de hirean!
 Învăță'i! Ca ei s'e știe
 Că'i român de omenie
 Cel-ce nu e cu călbează
 Cel-ce, cu român votează!!!

Marcule Măria Ta
 Pe *Montani* nu'l uita!! . . . .
 Mi-se pare că'i ești tată
 Deci s'e'l stringi în braț
 [odată!

Și s'e'l pupi pe prota'n flit
 Căci e foarte pricopsit!
 El e mare gentleman,
 Pagubă că pentru ban.
 Pentru rang, pentru răchie
 Uită și de omenie,
 Și promite: c'a votă
 De-astădată cu Vaida!
 Ș'apoi votul s'e și'l dea
 Lui Verner nu lui Vaida.
 Prinde-mi'l Mărcuț mai bine
 Că'i brânză'n burduf de căne,
 Și mi'l freacă! Și mi'l suci
 Ca s'e vază tot năluci!
 Apoi pe *Jurca* cel spân
 Il hrănește tot cu fên
 Și spune la Bucerzeni
 S'e'l trimită la Rîieni!
 Că vestitul popa'l lor
 Nu'i vrednic de Dumnia-
 [lor!!!

Iar fratelui *Todorescu*
 Marcule s'î puni căpăstru!
 Și din Feneș îl aruncă
 Drept la Dracul să se ducă!
 Pe *Ursa* din *Meteeși*
 Sē mi'l saturi de leveș
 Tot pe el s'el potcovești
 Cu potcoave țigănești!
 Pe *Dușa* din *Potrângeni*
Popescu din *Măgăreni*
 Și *Jurca* din *Trîmpoele*
 Desbracă'i Mărcuț de piele!
 De pielea de pe obraz
 Sē n'avem cu ei năcaz!
 Când din nou îi vom pofti
 Sē meargă pân' la Ighii.

Apoi preste dealul mare
 Sē treci Marcule călare,
 Ca sē nu te obosești
 Pân' vei sosi la *Porcești*,
 Ba pardon la *Valea-albă*
 Că ș'a-coló'i lumea slabă
 Și pe popa *Fedeleş*
 Sē'l arunci într'un vârtej
 Că nu'i vrednic sē trăiască
 Nici turma sē-și păstorească
 Cel-ce joacă cam așa
 Pre-cum zice „*Szász Jóska!*“

Apoi cu mari compleminte
 Treci Marcule înaintea!
 Prin Bucium tu vei afla
 Omeni *nu* de seama ta.

Ș'apoi cam pe înserat
 Vei sosi la *Abrud-sat*
 Și de vrei tu vei găsi
 Trei ștregari cari la *Ighii*
 S'au purtat neromânește
 Ia'i Marcule și'i plesnește!
 Unu'i șontorog sērmanul
 Sa'nsurat acum e anul,
 Și'n casă'i guvernator
 Fusta ce stă la cuptor!
 Unu'i orb și zēu nu vede
 Că în casă'i cine șede
 Și cine'l povățuește,
 Pe orbul care bolește!
 Pe gușatul, pe *Pucoiul*
 Cel-ce cântă cu cimpoiul
 L'adus *Iuda* la *Ighii*
 Ca sē spărie pe copii!
 La acești trei patrioți
 Dă-le Marcule doi zloți
 Pentru ștream, ori pentru
 [fune
 Ca sē facă o minune!
 Și sē fie de poveste,
 C'a rēmas a lor neveste!

Mărcuțele din *Sibii*
 Rogute la noi sē vii
 În vestitul de „*Chioar*“
 Ajuns la trudă ș'amar
 În acest ținut vestit
 „*Cuib românesc*“ polecrit
 Unde nici nai putea crede
 Ochiul omului ce vede

Lucruri urite și proaste
 Pentru treburile noastre
 Aici vină și direge
 Că pe plac îți poți alege
 Cincizeci dușini și mai bine
 De mojici mai proști ca tine
 Farisei cu nărav rău
 Buni de pus sub ciurul tău
 Blăstămaiar Dumnezeu.

Că ei fără pic de greață
 Pe popor îl duc pe ghiață
 Vînduși sufletul pe bani
 Batăi cel din bolovani
 Dacă pentru zece zloți
 S'au dat dracului mai toți
 S'au închinat la bancută
 În alegerea trecută
 Pentru banii sunători
 Au votat ca vînzători
 Stalear banii în gâltan
 Fie zlot ori gologan
 Drept că ai nost' învețați
 Nau gândit la candidați
 Cu program național
 Pentru bietul de Chioar
 Știu ei altceva a face
 Trebile lor cum le place
 Mulți din preoți mai ântâie
 Ai mamonului să fie
 Cari au băt și mîncat
 Și pe Iuda l'au urmat
 Colo în Șomcuta-mare
 Au dus turma la vînzare

Făcându-se șarlatani
 Dându-si votul pentru bani
 Pentru bani pentru horincă
 Mulți s'au făcut de nimică
 De ocara tîrgului
 Și blăstămul neamului.
 Mai lingușitori ca câinii
 Și mai răi decât păgânii
 În Buteasa-î Mărcuț dragă
 Un popă — bun la teleagă
 Cu făptura de ariciu
 Tocmai ca un priculiciu
 Nu-i mare, e nevoieaș
 Și să scrie „Aluaș“
 Ficior de dascăl român
 Dar e rău ca un păgân
 Dacă cauți după scriptură
 El nu-i vrednic de prescură
 Că prescura e curată
 Gura lui e blăstămată
 Căci pre oamenii din sat
 Doamne rău iau învățat
 Să se vîndă pentru bani
 La Unguri și la Jidani
 Sêcaiar limba din gură
 Să moară de bătătură
 Ori de sgîrciuri și stropsală
 Să fie de'nvêț la țară.
 Tatăl lui e om cinstit
 El un scaiu afurisit
 Bun ar fi de purtat pene
 Nu să cânte la pomene
 Mai bine cu cosu'n spate
 Să stringă rîzē pe sate

Ori calugăr preste broasce Potcovescei foalele
 Dacă cinul nu-și cunoaște. Sê sune răzoarele.
 El e om cu două fețe Dela Ciolt în sus la deal
 Mâncarear tot corobețe În partea cătră Ardeal
 Nu prescură nici colaci E Prislopul sat cinstit
 Meargă între vîrcolaci. De toți românii iubit
 Dela Buteasa mai jos Pentru stilpul ce neau dat
 E Cioltul sătuț frumos Pe Mihali brav bărbat
 Au și ei o sēcătură Aici de dascāl slugesce
 A dracului belitură Pe micuți îi nęcăgesce
 Ce sê scrie „Anka Pál“ Unul ce „Lengyel“ sê scrie
 Bun ar fi în ham de cal Cu rost la pedagogie
 Burduhosul barbași rade Precăt puinl ursului
 E dobitoc cum sê cade Din fundul bîrlogului
 Gros la trup, mare la cap Dar sci bine maimuța
 Samân'a puiu de harap Bani de „kortes“ a lua
 Destul de lung la stătura Și din dascāl la popor
 Cu puțină 'nvēțatură S'au făcut un vînzător
 Au fost notarîș pe sate Codorîsce la sēcure
 Oh vai ce mare dreptate! Uscătură de pădure
 După mai multă prostie Dar l'au și pândit gendarii
 L'au pus dracul la pensie Ca sê-l prindă cu dinarii
 Decând măsă l'au fētat La el și la oameni dați
 Cu streinii s'au pupat Sê cumpere votisanți.
 Bun ar fi sê păstorească La oameni puțini au dat
 O turmă de porci domnească Cei mai mulți el iau păpat
 Oamenii sê nu'l asculte Fostau și la „paprikás“
 Că le mințesce prea multe, Cu frateseu „Aluaș“,
 Și oameni de omenie Și dacă s'au îmbētat
 Iau băgat în puscărie Unguresce-au cuvîntat
 Pentru banii ce-au luat Într'o formă scālciată
 La al lui blăstămat sfat Bată-i Maica preacurată!
 La ales de deputat. Că fac neamul de ocară
 Joacāl bine Marcule Firear de urît la țară!

Unu-i dascăl, altul popă
 Amîndoi sunt buni la dobă
 Duși în fundul iadului
 Ori sub ciurul Marcului
 Mai bine s'ar pune'n gujbă
 Să nu poarte nici o slujbă.
 Din Prislop dute'n Coaș
 La notarișul Fărkas
 Joacăl și pe el domnește
 Spunei cum se kortăsește.
 Lui Pap Gergely din Coruia
 Dă-i la mână cetăruia
 Să se lase de popie
 Traiască din kortășie
 Ori cânteți din diplă ție.
 De-acolo Marcule hai
 De nimic să nu te spai
 Vină numai bărbătește
 În Șomcuta te oprește
 Și la Smilca popoșesce
 Aici pe mulți ai să joci
 Și bogăți și sărăntoci
 Domnii lasă'i la o parte
 Ei au mai grele păcate
 Joacă dar pe ceialalți
 Ai lui Iuda buni fărtați.
 Va veni vremea odată
 Și la ceata luminată
 Ce se zic „conducători“
 Dar sunt numai belitori.
 La Petrea Pruncuțului
 Și Laczi Omuțului
 Gavrișul lui Cășian
 Pop Todor alui Costan

Mic Stefan alui Șofron,
 Șimonuc, Bornă Simion,
 Mic János a Mitrului,
 Și cu László Lupului,
 Mic Todor alui Jozsán,
 Și cu Ghețe cel viclean,
 Zsurzse Moisă dela vale,
 Buni ar fi lovți în foale
 Janoșul lui Vasilie
 Dă-i bărbînța cu rachie,
 Eară Jánosu-i Laszloae
 Ducă coșul cu țipoae,
 Pop Ioan alui Costan
 Cu clisă și cu duhan,
 Sulea Todor mai cu minte
 Punel tocmai înainte,
 Dute cu ei și-i așează
 Și cum știi îi uspetează
 Chiamă și prietinul têu
 Stanul din Hosufulău
 Și pe Balint din Mireș
 Un tândală nevoies,
 Radul din Sēcălășeni
 Și pe Hotea din Văleni
 Din Gaură Indreian,
 Din Remetea Nuț Culcean
 Și cu toți cu ceialalți
 La olaltă ospetați
 Însemnați în frunte fie
 C'au votat pentru rachie
 Dându-si votul pe parale
 Au făcut un păcat mare
 Tot ce le-au rămas să facă
 Ca și dracului să-i placă

Este, s^ă-^{și} cumpere fune
 Cu care s^ă s^ă zugrume
 S^ă r^ăm^ăn^ă pomenire
 P^ăn^ă-n veci la omenire
 Unde duce lacomia
 Care m^ăn^ăc^ă omenia.
 C^ă cu groful au votat

Înc^ă nu-i mare p^ăcat
 Dar' e lucrul dracului
 A te'nchin^ă banului
 Asta fapt^ă bl^ăst^ăm^ăt^ă
 Nu-i nici bun^ă nici curai^ă
 Cel-ce a f^ăcuto'nt^ăie
 A fost Iuda — alui fie!

Versuri cu mușca pe c^ăciul^ă.

Tu nu ști ce-i fericirea,
 C^ă meritele streine
 Nu le simți deloc în tine;
 De pl^ăcerea altora,
 Nu te bucuri ca de-a ta!

* * *

Știu, c^ă ești om milostiv
 La laud^ăți guraliv:
 C^ă furi pei dela bogați
 S^ă faci opinci la s^ăraci!

* * *

Bl^ăst^ăm^ăt^ă-i acea țear^ă
 Și'nc^ăr^ăcat^ă de ocar^ă,
 În cari lege și dreptate
 Nu dau nici o libertate,
 Ci pe cei buni îi dechiar^ă
 C^ă sunt tr^ăd^ători de țeara!

Popa Colac cu popa Pupăză.

Colac: And c'ai fost la Blaj soațe . . . ce mai face „Consumul“?

Pupăză: Consumul consumă, și acționarii lui înghit gol!

Colac: În Blaj decenii d'arândul s'a consumat mult, și s'a produs puțin!

Pupăză: Cel puțin nu ș'a furat atâta, cât la „Concordia“ voastră din Sibiiu. Apoi ce a produs Sibiiul în era lui Miron et Cosma, asta aparține la cronica scandaloaasă!

Colac: La Concordia, drept că s'a furat mult, cum doar nici în pădurea Baconii sub stăpânirea lui Rozsa Șandor nu s'a furat, dar acuma nimic nu să mai fură!

Pupăză: Nu, pentru-că tot ce a fost s'a furat!

Colac: Ești în rătăcire soațe: S'a licvidat!

Pupăză: Licvidatul cu furatul sunt gemeni, soațe!

Colac: Tu poate să ai dreptate soațe!

Pupăză: Nu „să poate“, eu „am“ dreptate!

Colac: Cum așa!

Pupăză: Iac-așa! Când adunarea generală, la propunerea celor cu musca pe căciulă, a decretat licvidarea Concordii, din capitalul fundațional de 200.000 coroane plus venitele întreprinderii în 5—6 ani au mai fost rămas un capital de 96.000 coroane spre licvidare. Toată lumea acționară eră în drept a crede, că-n decursul licvidării nu să mai poate fură. Așa credeam și eu. Acum aud, că tot ce Concordia a avut, s'a vândut, adecă s'a licvidat, și acționarii se pot șterge cu cupoanele acțiunilor pe . . . buze!

Colac: Cu alte cuvinte să-și mai mănjască și degetele cu cupoanele cele înguste!

Pupăză: Treaba lor! Acționarii, la această operațiune de licvidare, pot folosi acțiunile cu cuponii netăiați, și atunci, prelângă puțână precauțiune, nu-și mănjasc degetele!

Colac: Dacă așa e atunci bilanțul de licvidare al Concordii cu-n activ de 96.000 coroane a fost un simplu falsificat!

Pupăză: Asta n'aș putea zice, dar acel activ sigur nu să poate deosăbi de racii din cartea țăganului!

Colac: Care va să zică, și cele 96.000 coroane din bilanțul activ de licvidare al Concordii s'au fost furat innaintea compunerii acelui bilanț!

Pupăză: Eu de astă nici idee n'am, dar atâta stă, că-n toată istoria comerului european nu affi caz analoc, în care s'a păpat un capital de 200.000 coroane într'un timp atât de scurt ca la Concordia!

Colac: Aici zace cânele îngropat! Partenie Cosma pentru creațiunea sa „Concordia“ merită să i se ridice un monument național!

Pupăză: La tot cazul. Pe acel mouument însă ar trebui să se eternizeze și ceialalți membrii din consiliul de administrațiune al Concordii, și monumentul să poarte înscipțiua: „*Concordia res maximae dilibuntur!*“ — dar eu plec iar la Blaj soațe, să-mi primesc congrua — adio!

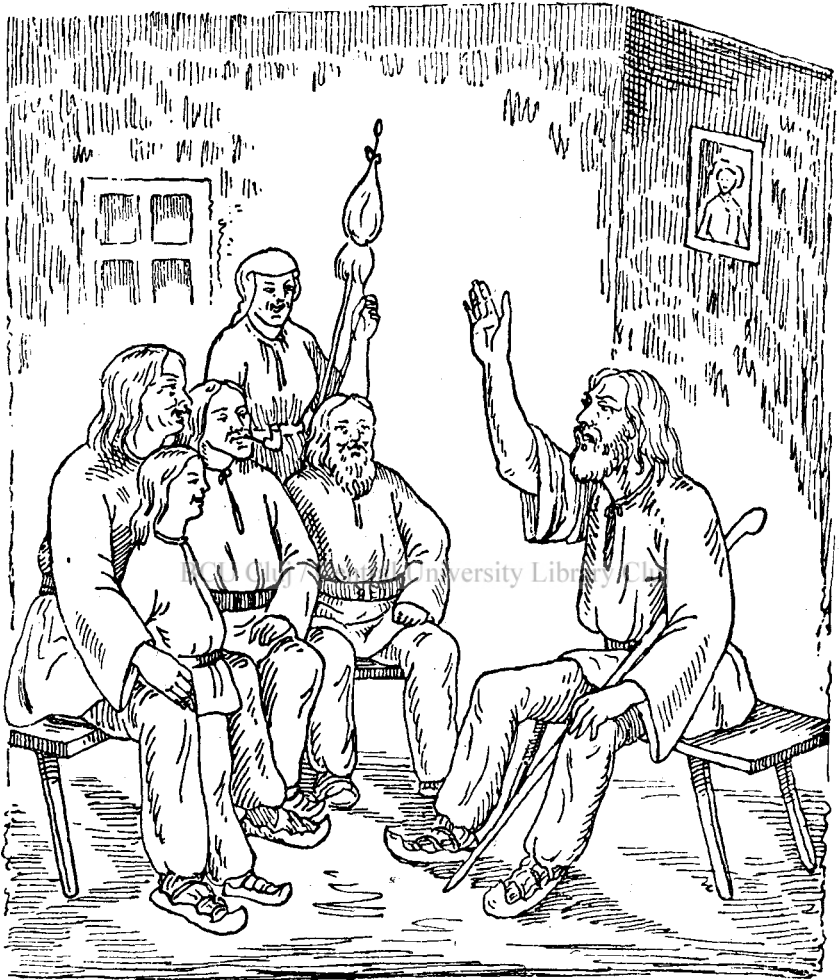
Colac: Adio soațe — eu deja mi-am păpat congrua pe anul esta!

Popa neorientat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cu rachiul o începe, și cu vinul o sfârșește
 Popa din Neagra cel schiop Vinerea, când mîncă pește;
 El să ține de scriptură, în post nu mîncă friptură,
 Dacă nu-î de porc domestic, îngrașat făr' de lătură;
 Ce privește beutura deloc nu-î orientat,
 A bea'n post vin ori rachiu, carei mai mare păcat?

Stan Pătitul.

Decându-i lumea dreptatea așa a fost precum oame-
nii o fac.

Acum vro 40 de ani la judecătoria din Bălcaciu
județul Schwarz forostroia dreptatea între oamenii
certați.

Schwarz, în hotărârile sale, un principiu aveà: El
priveà în ori-care om, pe care îl ureà un criminalist.

În deosebi urea Schwarz pe connaționalii sei sași, cari, în procesele lor cu românii, se arătau mai proști decât contrarii lor.

Într'o zi sasul Hanz Nagel — alias Honț Hăbăucul, cum românii îl numeau — stă cu Nicolae Surdu înaintea județului Schwarz în chestie de furt.

Honț Hăbăucul din naștere eră un om prost; Nicolae Surdu, tot din naștere, un român foarte isteț.

Județul întreabă pe Honț: Ce ai cu Surdu?

Honț: Domnule județ! Surdu mi-a furat un cal!

Județul: Așa-i mă?

Surdu: Nu-i așa domnule județ!

Honț: Ba-i așa domnule județ . . . eu l'am prins tocma când s'a suit pe calul meu!

Surdu: Nu vorbi prostii jupâne Honț, că te bate Dumnezeu . . . dar dacă eu mă suiu în turnul biserecii săsești, și d-ta mă prinzi am furat turnul?

Județul (jâmbînd): Dar tu cu ce drept te-ai suit pe cal strein?

Surdu: Așa domnule! Eu trecând în amurgitul sării prelângă stavă, stăvarul mă întreabă: În sat mergi Surdule? Eu îi răspund: În sat! Mă tu să duci un cal la Honț Hăbăucul, că mi-a poruncit să il trimit. Cum nu — îi răspund — prindeți-l numai și mi-l dați!

Stăvarul prinde calul, și mi-l dă. Eu plec cu calul ducându-l pe jos de căpăstru cătră sat.

Dela un loc dau să mă sui pe cal. În momentul acesta Honț Hăbăucul mergând cătră stavă, apropiinduse de mine strigă: Jos de pe calul meu hoțule!

— Mă dau jos jupâne, dar să ști, că eu nu-s hoț!

— Îți voi arăta eu ție!

Atâta a fost totul, domnule județ!

Județul: Honț! . . . e adevăr ce spune Surdu?

Honț: Adevărat.

Județul: Atunci pentru ce ai pârât pe Surdu, că ți-a furat calul?

Honț: Tata a zis să-l pârăsc!

Județul: Tu ești prost destul, n'avea-i lipsă să ascuți sfatul unui mai prost decât tine. Eu pe tine te judec pentru calumnie la 14 zile închisoare și la plățirea speselor; pe Surdu îl absolv, și-l dechiar nevinovat . . . ești mulțămit?

Honț: Nu-s mulțămit.

Județul: Dar tu Surdule?

Surdu: Io-s mulțămit, dar Honț mai face o prostie, și apelează!

Județul: Gata! . . . Ve puteți duce!

Honț apelând, a doua instanță l'a pedepsit cu închisoare d'o lună, dar el tot prost a rămas!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Un sfat.

Nu glumi cu prietenia
 Ca să nu'ți căiești proștia;
 Nu a rareori se rupe
 Legătura prietenească
 Prin o glumă cât de proastă;
 Și de-ncerci s'o legi iar bine,
 Crede'mi un nod tot rămâne!

Cocoana Gurădulce.

Drapelul, sau Dărăbelul — cum Bănăţeni-l numesc — dând seamă de „Album artistic“ alui Dim. Comşa face în formă netăgăduit classică elogiul despre lucruri neprecepte de el, şi Doamne fereştene de lauda celor ce nu ne cunosc valoarea. Câţ!

Eu şân, că dacă Dim. Comşa, care cu mult mai puţin pricepe din opera sa decât cei ce-l laudă, o terţialitate din cele 284 chindesituri*) şi tesături nu le eterniză prin aşă polecritul „Album artistic“, acesta aveà înzecit mai mare valoare, şi se poteà fâlî, că e curat naţional românesc. Câţ!

*) Nu brodării, cum zice Dărăbelul. Ornamentica naţională română nu cunoaşte brodăria. Culegătorul.

De detaiuri acum nu mă ocup. Zic simplu: Dimitrie Comșa, precum eu îl cunosc, și-n operele sale viitoare nu-și va perde preceperea, de care la întocmirea „Albumului istoric“ n'a dispus, și sigur va ajunge la nemurire. Cât!

De astdată vreau să mă ocup de zisa Dărăbelului: „Că femeia română, ca element conservator în sânul poporului român ne-a păstrat totul, ce constituie astăzi avutul nostru apucat dela părinți!“

Aș! Nați-o frântă, că ți-am dreso!

Tocma femeia română așa polecrită de Dărăbelul „conservatoare“ cele mai înșămnate moșteniri din bătrâni: Port, gust, datini, joc etc. ni le-a falsificat cu desăvârșire. Cât!

Mustrele reproduse în „Album artistic“ încât acele înfățișază timbrul caracteristic național românesc în chin-desitură și țesătură sunt al productul Lunii trecut istoric încheiat cel puțin de 25 ani. Cât!

În cetăți, orașe, și-n satele din apropierea acestor centre până departe-n țară, femeia română, polecrită de Dărăbelul conservatoare, nu mai poartă costumul căpătat dela bătrâni, gustul și l'a scălciat, datinile i-au prins mucigaiu, jocul național l'a înlocuit cu „Zepperlpolka“ și alte porcii. Cât!

Iată câteva din nenumăratele exemple afurisite:

În Sibiiu, afară de femeile bătrâne cu desăvârșire coapte pentru postul de prescurariță, nici o femeie nu mai poartă frumosul costum național străbun. Cât!

Nu afli în Sibiiu Măierită, care toarce, țese, își coase șieși ie, ori la bărbat cămașă. Toate s'au tor-doșănit. Cât!

Dim. Comșa, însuși Măieran bostinaș, mă prind, că nu știe câte îi schimbă mireasa măierenească la nuntă acum 20—30 de ani, ca să corăspundă datinilor străbune, și-n cestă caracteristica cosmetică acelor îi. De, să i-o

spun eu. Măierița mireasă înainte de cununie făcea fitoarei soacre o vizită în iia cu „magheran“, se cunună în iia cu „altie“, în iia cu „tulipan“ o duceau a două zi după cununie la râu. Mițuluc!

Măierița de azi tordoșănită cum e, dacă din șolduri însus mai poartă ie, din șolduri la vale poarte rochie, sau pendăle că nime să nu vadă, că n'are poale la ie. Multe poartă și din șolduri în sus „Bluzăne“ la vale pendele, și ie deloc. Căț!

Pe Măieranul din Sibiiu în costumul lui de azi adeseori nu-l mai poți deosebii de istoricul țagan de odinioară, care strigă pe strade: *N'ai troacă de clomănit jupâneasooo!* Căț!

Jocul românesc în Sibiiu îl joacă azi slugoii cu slujnicele, venite de cine ști unde, în sala bererii lui Haberman. Măierenii, ca și Dim. Comșa nu mai știu jucă românește, — s'au „Zepperlporcit“ cu totul. Căț!

Admirabilul port al Săliștenei de acum 20—30 ani s'a corturărisit cu desăvârșire. Istoricul puiu, muscă, steaua, cruciulița, picături, bănuț, frunzișoara etc. etc. executate odinioară prin puterea acului c'o fenomenală armonie în colori au dispărut din ornamentica originală românească a Săliștenii. Brodăria învolbată și neromânească i-a luat moștenirea. Pe Sălișteana îmbrăcată în costumul ei de azi n'o mai poți deosebii de țaganele moderne din suburbiile Sibiiului, și pusă într'o holda sigur poți contă, că păsările n'o mai mănca. Căț!

Pe sate, preoteasa, dăscălița, notărășița română, în mania de a înfățișa ceea ce nu-s, mergând Dumineca și sărbătoarea în rochii sau pendăle la biserică au ruinat tot portul național românesc. Azi în multe sate vezi țărancele române, cari au urmat exemplul preotesii, dăscăliții și notărășiții, mergând la biserică în costumul țagancelor negustoare cu glaji la târgurile din Transilvania. Căț!

Care va să zică, Dărăbelul nu exprimă adevărul susținând: *Femeea română este aceeași pretutindeni unde locuște.* A fost odinoară, azi nu mai e! Cât!

Vina o poartă femea modernă, care și-a permis o săritură în natură, și părăsând d'odată tot ce a moștenit dela străbuni s'a aruncat pe cultul străinismului în limbă, port, datini, joc etc. din motivul lui: Moischel mach dich groiss. Cât!

La părăsirea a tot ce am moștenit dela străbuni, în primul rang a contribuit „*Scoala de fete a Astrei*“, în care sub conducerea unei directoare fără creștere națională românească, și poate fără nici o creștere corăspunzătoare poziții, ce ocupă, sub influința destructivă a Cocoanei Cosma se crește femea modernă a viitoriului nostru național fără respect la conservarea avutului moștenit dela străbuni. Cât!

Tot așa se urmează în Brașov, în Blaj, și unde am mai înființat scoale de fete pentru creșterea moimelor modei de Paris. Cât!

Pânăcând Cocoana Cosma la balurile reuniunii femeilor române din Sibiiu nu se va presenta în cizme roșii cum odinioară purtă, și nu va concede participarea costumului național românesc la acele baluri; mai departe, pânăcând reuniunile de femei românești din Brașov, Blaj etc. nu vor încetă cu cultul străinismului, și cu neglijarea avutului moștenit dela străbuni, Dimitrie Comșa prin „*Album artistic*“ nu va renaște gustul național, de care Dărăbelul visază. Cât!

Îngrijască cei chiemați, ca vântul destructiv produs de fustele Cocoanii Cosma, și a altor grandomane stăpânite de cultul străinismului, să nu mai bată. Atunci gustul național se renaște de sine fără concursul lui Dimitrie Comșa, care prin întocmirea așanumitului „*Album artistic*“, dă pricepătorilor ocasiunea să-i strâge: „*Sutor ne ultra crepidam!*“ Mițuluc!

Scântei și cenușă din filosofia lui Dr. Amnar.

BCU Cluj / Central Library Cluj

Sunt teologi, cari nu știu cine a cântat în momentul,
când Sfântul Petru s'a lăpădat de Christos!

* * *

Oamenii de aceea se numără între dobitoacele sugă-
toare, pentru-că fie-care mereu speculează cum să sugă
pe deaproapele său!

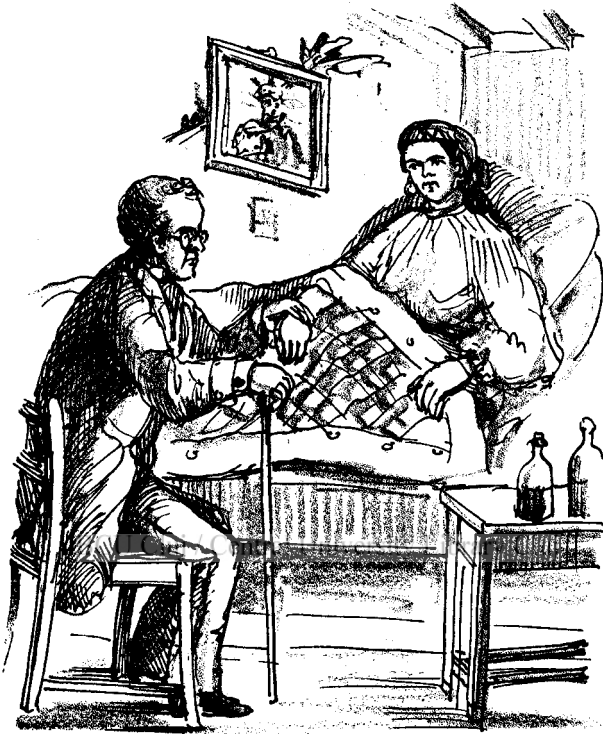
* * *

Popoarale lipsite de cultură decându-i lumea au fost
măgarii, cari au purtat povara dela turma stăpânirii!

* * *

În toate țările affi politici, cari morțiș țin la in-
falibilitatea părerii proprii, dar, privindu-i la lumina zilei
mai deaproape, jori că-s măgari!

Cum nu!

Medicul: Ai luat din medicina, ce ți-am prescris?

Bolnava: Aș . . . doar nu mi-am urât viața!

Ő Felsége a király nevében!

A kolozsvári kir. törvényszék mint esküdttörvényszék, Reinbold Arthur kir. törvényszéki bíró elnöklete alatt, dr. Jékey Daniel és Stephány Elek kir. törvényszéki bírák, valamint dr. Folyovits Albert mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett vádtanácsnak 1904. évi 2063 sz. alatt kelt vádhatározatában Pop Juon Retegánul és Oniciu Miklós vádlott ellen nyomtatvány útján elkövetett rágal-mazás miatt foglalt vád fölött a kir. törvényszéknek mint esküdttörvényszéknek 1904. évi 2063 sz. alatt kelt végzése folytán Drája Miklós illetve dr. Menyhárt Gáspár mint magánvádlónak (illetve mint magánvádló képviselőjének) a szabadlábban levő vádlottaknak dr. Isacu Aurél ügyvéd és Pálffy József ügyvédjelölt mint védőnek jelenlétében 1904. évi május 18-án megtartott nyilvános főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után következőleg

it élt:

Oniciu Miklós vádlott, miután az esküdtek az I. főkérdésre: bűnös-e Oniciu Miklós vádlott mint szerző abban, hogy a »Calicul Humor és Satira« Nagyszebenben megjelenő román élelclapnak 1903. évi április 14-iki 4. számában a »Sus Marcule« felirattal ellátott közleménynek 811/904. bftő sz. alatt beadott vádiratában tüzetesen megjelölt szavaival néhai Drája József abrudfalvi községi bíróról nyomtatvány útján oly tényeket állított, melyek valódiságuk esetén sértett ellen a büntető eljárás megindításának okát képeznék, vagy őt közmegvetésnek tennék ki, miután állításának valódiságát nem bizonyította, igen, vagy nem? nemmel; — a II. kiegészítő kérdésre: bűnös-e Oniciu Miklós vádlott mint szerző abban, hogy a »Calicul Humor és Satira« Nagyszebenben megjelenő román élelclapnak 1903. évi április 14. 4. számában »Sus Marcule« czimű felirattal ellátott közleménynek 811/904. bftő sz. alatt hozott vádiratban tüzetesen megjelölt szavaival néhai Drája József községi bíró ellen nyomtatvány útján meggyalázó kifejezéseket használt, miután kifejezéseinek valódiságát nem bizonyította — igen vagy nem? nemmel felelték, — a btk. 258. illetve 261. §-ba ütköző rágalmazás illetve becsületsértés vétségének vádja és következményeinek terhe alól bíróilag is felmentetik.

Ellenben Pop Juon Retegánul rettegi szül. és lakós, 51 éves, gör. kel. vall., nős, egy gyermek atyja, nyugalmazott tanító, vagyontalan, állami tanítóképezdét végzett vádlott, miután az esküdtek a III. főkérdésre: bűnös-e Popa Juon Retegán vádlott

mint szerző abban, hogy a »Calicul Humor si Satira« Nagyszebenben megjelenő román élelclapnak 1903. évi 14-iki 4. számában »Sus Marcula« felirattal ellátott közleménynek 811/904. bftő sz. alatt beadott vádiratban tüzetesen megjelölt szavaival néhai Drája József abrudfalvi községi bíróról nyomtatvány utján oly tényeket állított, melyek valóságuk esetén, sértett ellen a büntető eljárás megindításának okát képeznék, vagy őt közmegevetésnek tennék ki, miután állításának valóságát nem bizonyította, igen vagy nem? nemmel; — a IV. kiegészítő főkérdésre bűnös-e Pop Juon Retegán vádlott mint szerző abban, hogy a »Calicul Humor si Satira« Nagyszebenben megjelenő élelclapnak 1903. évi április 14-iki 4. számában »Sus Marcule« felirattal ellátott közleménynek 811/904. bftő sz. alatt beadott vádiratban megjelölt szavaival néhai Drája József abrudfalvi községi bíró ellen nyomtatvány utján meggyalázó kifejezéseket használt, miután kifejezéseinek valóságát nem bizonyította, igen vagy nem? hétnél több szavazattal igennel feleltek — bíróilag bűnösnek mondatik ki a btk. 261. §. 3-ik bek. ütközik, a szerint minősülő becsületsértés vétségében, s ezért a btk. 262. §-ban megállapított mérték alapján a 92. §-nak alkalmazásával — 200 kor. fő- és 50 kor. mellékpenzbüntetésre ítéltetik, mely összegek behajthatlanságuk esetén 10 illetve 5 napi fogházbüntetésre átváltoztatandók.

Elmarasztaltatik az eddigi felmerült 189 kor. 86 fillér költség, valamint az esetleg felmerülendő bűnügyi költségek hordozásában is, melyek azonban az 1890. évi 43. t.-cz. 4. §. alapján egyelőre behajthatlanoknak nyilvánítatnak.

Köteleztetik 400 kor. képviseleti költségnek Drája Miklós sértett részére — végrehajtás terhével leendő megfizetésére ezen ítélet jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, dr. Isacu Aurél ügyvéd költsége illetve munkadíja 300 koronában, dr. Morár István ügyvéd munkadíja 150 kor. és dr. Menyhárt Gáspár díjai 400 koronában állapittatik meg saját felükkel szemben.

Dr. Isacu Aurél ügyvéd azon kérésével, hogy felmerült költségei pótmagánvádló terhére állapittassanak meg, a B. P. 425. §. alapján elutasittatik. Végül Pop Juon Retegán vádlott köteleztetik, hogy ezen ítéletet jogerőre emelkedése után egész terjedelmében a »Calicul Humor si Satira« czimű lapban egyszer közzé tegye.

A kolozsvári kir. törvényszék mint büntető bíróságnak 1904. évi május hó 18-án tartott üléséből.

(P. H.) Szász s. k.,
elnök h.

Dr. Décsi Gyula s. k.,
jegyző.